

§ 18**Motion om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga**

Motion av Linnéa Vinge (SD)

KS 2023/123

Beslut

Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Motion om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Ojanne (S) och Isabel Smedberg-Palmqvist (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Linnéa Vinge (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Kerstin Lena Irene,Tillkvist	2023-10-02
Anna Cecilia,Brinck	2023-10-02
Olle Emil Olof,Burell	2023-10-02
Sara Helena,Stenudd	2023-10-02

Motion om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga

Motion av Linnéa Vinge (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Linnéa Vinge (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga. Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar ge berörda nämnder i uppdrag att uppdra åt skolor, förskolor, fritidsverksamheter, idrottsförbund och föreningar, som är helt eller delvis kommunalt finansierade, att efterfråga årliga utdrag ur belastningsregistret av personer som arbetar nära barn och unga. Motionären menar att årliga registerutdrag av personer som arbetar i kontakt med barn och unga kommer förebygga sexualbrott mot barn samt kriminell rekrytering.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret rekommenderar att inför anställning begära registerutdrag för alla som i sitt arbete kommer i kontakt med barn. Det innebär att registerkontrollen inte begränsas till skola och förskola, utan till att omfatta även ytterligare verksamheter eller yrkesgrupper som arbetar gentemot barn. Detta gäller t ex fältassistenter, medarbetare vid fritidsgårdar och inom de särskilda insatsgrupperna. Att genomföra årliga registerkontroller för anställd personal anser stadens personalstrategiska avdelning inte är förenligt med rådande lagstiftning och dess intentioner.

Utbildningsnämnden bedömer att en utökad registerkontroll av den typ som motionären föreslår enbart bör genomföras om det finns ett uttryckligt stöd i lag.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser mot bakgrund av statens offentliga utredningar från 2014 och 2019 samt gällande lagstiftning att Stockholms stad inte kan avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd följer stadsledningskontorets och personalstrategiska avdelningens riktlinjer utifrån de lagkrav som anges och avslår motionen.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att Stockholms stad inte kan avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga utifrån gällande lagstiftning.

Föredragande borgarrådets synpunkter

I enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande anser jag inte att årliga registerkontroller av personal, såsom föreslagits i motionen, är förenliga med nuvarande lagstiftning och dess intentioner. För att skydda barn och unga anser jag att det vore bättre att se över och stärka den nationella lagstiftningen så att polis, när det är relevant, tidigt kan dela information till förskolor, skolor och fritidsgårdar om pågående utredningar rörande sexuella brott mot barn, inklusive eventuella domar. Samtidigt behöver balansen mellan integritet och säkerhet noggrant övervägas vid informationsdelning.

Bilaga

Motion om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga, dnr KS 2023/123-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 6 september 2023

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att motionen tillstyrks.
2. Därutöver anföra följande:

Alla barn och unga ska kunna känna sig trygga. Därför måste Stockholms stad kunna garantera att de som arbetar med barn och unga också är lämpade att göra det. Idag krävs utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställning i exempelvis skola eller förskola för att säkerställa att personen inte tidigare är dömd för sexuella övergrepp eller andra grova brott som gör det olämpligt att arbeta inom dessa verksamheter.

Bristerna med dagens regelverk är att det inte fångar upp de som döms för dessa brott efter det att anställningen påbörjats. Trots detta kan nog alla enas om att det inte ska vara möjligt för någon som exempelvis döms för sexualbrott mot barn att fortsätta arbeta i förskolan.

För att avvärja dessa brister har Sverigedemokraterna därför föreslagit att staden årligen ska efterfråga registerutdrag. Detta är rutiner som flertalet idrottsföreningar redan tillämpar. På det sättet kan alla som arbetar med barn och unga vara med och förebygga att barn utsätts för övergrepp.

Ärendet

Linnéa Vinge (SD) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga. Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar ge berörda nämnder i uppdrag att uppdra åt skolor, förskolor, fritidsverksamheter, idrottsförbund och föreningar, som är helt eller delvis kommunalt finansierade, att efterfråga årliga utdrag ur belastningsregistret av personer som arbetar nära barn och unga. Motionären menar att årliga registerutdrag av personer som arbetar i kontakt med barn och unga kommer förebygga sexualbrott mot barn samt kriminell rekrytering.

I vissa fall finns en skyldighet att personer som erbjuds anställning, praktik eller uppdrag inom kommunens verksamheter ska visa utdrag ur polisen belastningsregister. Detta gäller medarbetare som ska arbeta inom skola, barnomsorg, LSS- och HVB-verksamhet samt familjehem eller jourhem.

Personalstrategiska avdelningen (PAS) rekommenderar att inför anställning begära registerutdrag för alla som i sitt arbete kommer i kontakt med barn. Det innebär att registerkontrollen inte begränsas till skola och förskola, utan till att omfatta även ytterligare verksamheter eller yrkesgrupper som arbetar gentemot barn. Detta gäller t ex fältassistenter, medarbetare vid fritidsgårdar och inom de särskilda insatsgrupperna. Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn innebär en möjlighet (inte ett krav) att begära registerutdrag även inom dessa verksamheter och yrkesgrupper.

Arbetsgivaren kan bara begära registerutdrag i samband med att de erbjuder anställning eller valt ut någon som ska anlitas i verksamheten. Det är alltså inte meningen att registerutdraget ska visas upp tidigare i processen, exempelvis i samband med ansökan eller när man kallar några av de sökande till intervju. Det finns inte någon lagstadgad rätt att kräva att personer som redan har anställts, anlitats eller tagits emot att visa nytt registerutdrag vid ett senare tillfälle. I lagstiftningens förarbeten har lagstiftaren uttryckt att redan anställd personal inte borde omfattas av skyldigheten att utge belastningsregisterutdrag.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, utbildningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 april 2023 har i huvudsak följande lydelse.

I vissa fall finns en skyldighet att personer som erbjuds anställning, praktik eller uppdrag inom kommunens verksamheter ska visa utdrag ur polisen

belastningsregister. Detta gäller medarbetare som ska arbeta inom skola, barnomsorg, LSS- och HVB-verksamhet samt familjehem eller jourhem.

Personalstrategiska avdelningen (PAS) rekommenderar att inför anställning begära registerutdrag för alla som i sitt arbete kommer i kontakt med barn. Det innebär att registerkontrollen inte begränsas till skola och förskola, utan till att omfatta även ytterligare verksamheter eller yrkesgrupper som arbetar gentemot barn. Detta gäller t ex fältassistenter, medarbetare vid fritidsgårdar och inom de särskilda insatsgrupperna. Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn innebär en möjlighet (inte ett krav) att begära registerutdrag även inom dessa verksamheter och yrkesgrupper.

Arbetsgivaren kan bara begära registerutdrag i samband med att de erbjuder anställning eller valt ut någon som ska anlitas i verksamheten. Det är alltså inte meningen att registerutdraget ska visas upp tidigare i processen, exempelvis i samband med ansökan eller när man kallar några av de sökande till intervju. Det finns inte någon lagstadgad rätt att kräva att personer som redan har anställts, anlitats eller tagits emot att visa nytt registerutdrag vid ett senare tillfälle. I lagstiftningens förarbeten har lagstiftaren uttryckt att redan anställd personal inte borde omfattas av skyldigheten att utge belastningsregisterutdrag.

Stadsledningskontoret föreslår att motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2023 följande.

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Beslutet justeras omedelbart.

Reservation av Linnéa Vinge (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L), se Reservationer m.m.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 mars 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Barn och ungdomar ska erbjudas en förskole- och skolmiljö som är så säker och trygg som möjligt där de möts av lämpliga vuxna. En viktig del för att uppnå detta är en väl fungerande rekryteringsprocess där referenser kontaktas och noggranna intervjuer genomförs. Ett av de instrument som används för att kontrollera att personer som anställs eller på annat sätt arbetar nära barn inte är dömda för vissa grova brott är att genomföra en obligatorisk registerkontroll. Bestämmelsen innebär att personen ska visa upp ett registerutdrag från belastningsregistret innan anställning.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram detaljerade rutiner för hantering av kontroll av registerutdraget vid anställning. Rutinerna är obligatoriska att följa vid anställning

av all personal. Kravet att uppvisa ett registerutdrag är absolut - den som inte visar upp ett registerutdrag får inte anställas i verksamheten. Med anställning jämförs uppdragstagare eller anställda hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten (entreprenörer), vikarier från bemanningsföretag, studenter (under utbildning till en lärar- eller förskolläraryrket), vuxenstuderande (verksamhetsförlagd del av utbildningen) samt deltagare i vissa arbetsmarknadspolitiska program. Kraven på registerkontroll avser alla typer av yrkeskategorier inom verksamheten och omfattar således även till exempel administrativ personal, skolvaktmästare eller kökspersonal. Kravet på registerkontroll gäller när ett rekryteringsbehov uppstår plötsligt och oavsett anställningsform eller anställningens varaktighet.

Vid anställning ska kontrollerat registerutdrag dokumenteras genom en anteckning i medarbetarens personalakt. Anteckningen ska göras efter en noggrann granskning av registerutdraget av den i verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Förvaltningen har också rutiner för att säkerställa att registerutdrag kontrolleras för personal som anställs i vikariepool, av externa bemanningsföretag, upphandlade entreprenörer för lokalvårdare och skolskjuts. Förvaltningen följer årligen upp verksamheternas följsamhet till rutinerna.

Den registerkontroll som sker på arbetsmarknaden idag sker både med stöd i lag (obligatorisk eller frivillig). Registerkontroller sker också inom det oreglerade området utan uttryckligt stöd i lag (s.k informell registerkontroll). I vilken utsträckning informella registerkontroller ska vara tillåtna har utretts (SOU 2014:48), men har ännu inte resulterat i proposition eller lagstiftning.

Lagstiftningen rörande obligatorisk registerkontroll är utformad med hänsyn till att de uppgifter som berörs är av integritetskänslig karaktär och de lagreglerade rutinerna är därför också förknippade med olika begränsningar, både vad gäller när registerutdrag får begäras, vilka uppgifter utdragen ska innehålla och hur den information som framkommer i ett registerutdrag får hanteras och sparas. Lagstiftarna har gjort en värdering mellan den integritetskränkning det innebär att begära utdraget och det skyddsbehoven som ska uppnås och bedömt att det är ett alltför stort intrång i den personliga integriteten att begära registerutdrag från redan anställd personal.

Att utöka arbetsgivarens kontroller på det sättet som motionären föreslår med årliga kontroller av i princip alla anställda inom förvaltningen skulle innebära en kraftig utökning av antalet kontroller i belastningsregistret. Förvaltningen bedömer att en utökad registerkontroll av den typ som föreslås är så pass långtgående att den inte bör genomföras utan uttryckligt stöd i lag. En sådan reglering som motionären föreslår skulle även innebära kraftigt utökad administrativ insats för skolorna.

Konsekvenser för jämställdhet och för barn och barns rättigheter

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Med hänsyn till remisstiden behöver beslutet justeras omedelbart.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 maj 2023 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 april 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Uppgifter om den som lagförts för brott finns i belastningsregistret. I lag (1998:620) om belastningsregister finns bestämmelser som ger den enskilde rätten att få del av uppgifter ur belastningsregistret om sig själv.

Registerkontroll av personal

Arbetsgivare kan begära registerutdrag i samband med att de erbjuder anställning eller valt ut någon som ska anlitas i verksamheten. Enbart personer som arbetsgivaren har valt att anställa eller anlita ska visa registerutdrag.

Ett utdrag från belastningsregistret utgör endast en del av bedömningen om en person är lämplig för arbetet. Det finns inte någon rätt att kräva att personer som redan har anställts, anlitats eller tagits emot att visa nytt registerutdrag vid ett senare tillfälle.

Krav på registerkontroll

I vissa fall finns en skyldighet att personer som erbjuds anställning, praktik eller uppdrag inom kommunens verksamheter ska visa utdrag ur polisen belastningsregister.

Arbetsgivare som inte omfattas av den författningsreglerade registerkontrollen har inte någon uttrycklig rätt att begära att arbetstagaren visar upp ett registerutdrag. Avsaknaden av en sådan reglering innebär dock inte att det är förbjudet att begära att en arbetssökande själv begär ett registerutdrag i syfte att visa arbetsgivaren.

De lagar som reglerar registerkontroll i arbetslivet i stadens verksamheter är:

Lag	Verksamhet
Lag (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn	Stödboenden för barn och unga
Skollag (2010:800)	Förskola, grundskola och motsvarande skolorformer, fritidshem och annan pedagogisk

	verksamhet, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn	Verksamhet som innebär direkt och regelbundet arbete med barn
Lag (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder	LSS-insatser åt barn med funktionsnedsättning
Förordning (1999:1134) om belastningsregister	Psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom samt tvångsvård av missbrukare

Statens offentliga utredningar

I den statliga utredningen Registerutdrag i arbetslivet (SOU 2014:48) föreslogs ett förbud mot att arbetsgivare begär att arbetstagare ska uppvisa eller överlämna ett utdrag ur belastningsregistret, om inte begäran har stöd i lag. Utredningen fann inte tillräckliga skäl för att föreslå några undantag från förbudet avseende arbetsgivare som i dag inte har rätt att få ta del av arbetssökandes uppgifter ur belastningsregistret.

Utredningen Belastningsregisterkontroll i arbetslivet - behovet av utökat författningsstöd (SOU 2019:19) fastställde att antal begärda registerutdrag kraftigt ökar. Utvecklingen står i strid med lagstiftarens intentioner bakom enskildas insyns rätt i belastningsregistret och försämrar integritetsskyddet för arbetstagare och arbetssökande på arbetsmarknaden. Utredarna konstaterade att detta kan leda till att personer som avtjänat sina straff får svårare att försörja sig på den ordinarie arbetsmarknaden.

Utredningen lyfte vikten av att ta hänsyn till den personliga integriteten och att registerkontroll måste framstå som proportionerlig i förhållande till sitt ändamål och till de motstående intressen som kan finnas.

Utredarna bedömde att en registerkontroll av en redan anställd person är avsevärt mer integritetskänslig för den enskilde än för den som söker en tjänst eftersom den har möjlighet avbryta processen om hen inte längre vill delta. Detta gäller särskilt om arbetsgivaren har möjlighet att genomföra en registerkontroll när som helst under en pågående anställning.

En sådan registerkontroll skulle innebära ett integritetsintrång för de anställda som inte kan motiveras. Den skulle även försvaga tilliten mellan arbetsgivare och arbetstagare, även om registerkontrollen skulle ske på i förhand bestämda tidsintervaller. Utredningen lämnade därför inte något förslag som tillåter löpande registerkontroll under pågående anställning.

Däremot slog utredningen fast att arbetsgivaren bör beakta vilka andra möjligheter som finns att undersöka en arbetssökande bakgrund och vilken betydelse registerutdrag har för arbetsgivarens beslutsfattande.

Utredningen gav förslag på metoder för att motverka brott och kontrollera lämpligheter och pålitlighet för den som redan är anställd, exempelvis:

- Utbildning om säkerhet
- Rutiner för introduktion av nyanställda och tillfällig personal
- Löpande uppföljning vid utvecklings- och medarbetarsamtal

Nytta och personlig integritet

En kontroll av uppgifter i belastningsregister är en avvägning mellan arbetsgivarens intresse och den enskildes personliga integritet. Vid begäran om registerutdrag anser förvaltningen att staden som arbetsgivare alltid behöver överväga nyttan av registerutdrag jämfört mot den enskildes personliga integritet.

Stockholms stads ställningstagande är att utdrag bara ska göras när lagstöd finns. Vidare har Polismyndigheten fastställt att utdrag från belastningsregister inte syftar till årlig kontroll av personer som redan arbetar i organisationen.

Personer som begått ett brott och avtjänat sitt straff bör även få möjligheter att återgå i sysselsättning. Arbetslöshet är en faktor som ökar risken för brottslighet och återfall i brott varför det finns ett samhällsintresse av att en tidigare dömd person ges chans att återgå i arbete.

Samtidigt är det av yttersta vikt att personer som befinner sig i en utsatt situation skyddas från att utsättas för brott i stadens verksamheter.

Barnrättsperspektiv

Barnets bästa ska alltid vara vägledande vid stadens och den enskilda förvaltningens beslutsfattande och när åtgärder vidtas enligt barnkonventionens tredje artikel.

Förvaltningen anser att det är mycket viktigt att staden beaktar barnets bästa och säkerställer att barnen skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp, vanvård eller utnyttjande när de vistas i stadens verksamheter.

En arbetstagare som erbjuds anställning, och inte har ett belastningsregister som innehåller uppgifter om påföljder för brott, kan under sin anställningstid lagföras för brott som gör den olämplig för sitt nuvarande arbete med exempelvis barn. Förvaltningen bedömer därför att nuvarande lagstiftning försvårar stadens möjligheter att säkerställa barnets bästa, men bedömer att det ligger utanför stadens rådighet.

Jämställdhetsanalys

Årliga registerkontroller i enlighet med förslaget skulle syfta till att öka tryggheten för både flickor och pojkar. Samtidigt skulle registerutdragen krävas från samtliga berörda anställda, oavsett kön. Förvaltningen bedömer därför att förslaget inte skulle ha någon negativ innebörd för jämställdheten utan istället skulle kunna bidra till minskat våld och utnyttjande av barn.

Förslag

Mot bakgrund av statens offentliga utredningar från 2014 och 2019 och gällande lagstiftning anser inte förvaltningen att Stockholms stad kan avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga.

Stockholms stad kan istället exempelvis utreda möjligheter för alternativa metoder för att förebygga sexualbrott mot barn och kriminell rekrytering.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 maj 2023 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens svar på remissen ”Motion om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga” och överlämnar den till Kommunstyrelsen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2023 har i huvudsak följande lydelse.

I vissa fall finns en skyldighet att personer som erbjuds anställning, praktik eller uppdrag inom kommunens verksamheter ska visa utdrag ur polisen belastningsregister. Detta gäller medarbetare som ska arbeta inom skola, barnomsorg, LSS- och HVB-verksamhet samt familjehem eller jourhem. 2013 infördes en kompletterande lag som ger arbetsgivare rätt, men inte skyldighet att kräva utdrag ur belastningsregistret av personer som erbjuds jobb som innefattar direkt och regelbunden kontakt med barn.

Arbetsgivare inom både privat och offentlig verksamhet begär i allt större utsträckning att arbetssökande ska visa ett utdrag ur belastningsregistret i samband med anställning. Regeringen vill stärka den personliga integriteten i arbetslivet och en utredning om registerutdrag i arbetslivet har därför gjorts. Utredningen har föreslagit att det genom en ny lag, ”lag om förbud mot registerkontroll i arbetslivet”, ska vara förbjudet för arbetsgivare att utan stöd från lag begära att en arbetssökande ska visa upp eller överlämna ett utdrag ur belastningsregistret. Det föreslås även en utökad lagstiftning som gäller bland annat registerkontroll vid anställning av personal som arbetar inom verksamheter som utför insatser åt äldre personer och personer med funktionsnedsättning.

I dagsläget saknas reglering utanför det område som omfattas av en lagstadgad registerkontroll. Arbetsgivare som inte omfattas av den lagstadgade registerkontrollen har alltså inte någon uttrycklig rätt att begära att arbetstagaren visar upp ett registerutdrag. Avsaknaden av en sådan reglering innebär dock inte att det är förbjudet att begära att en arbetssökande själv begär ett registerutdrag i syfte att visa arbetsgivaren. Utifrån att utdraget innehåller integritetskänsliga uppgifter, ska alltid

nyttan nogsamt övervägas med åtgärden vid funderingar på att begära registerutdrag för andra verksamheter än de som regleras i lag, i förhållande till skyddet för den enskilde arbetssökandens personliga integritet. Stockholms stads ställningstagande är att utdrag bara ska göras när lagstöd finns.

Inom skola och förskola finns krav i skollagen att arbetsgivaren ska begära registerutdrag. Personalstrategiska avdelningen (PAS) rekommenderar att begära registerutdrag för alla som i sitt arbete kommer i kontakt med barn. Det innebär att registerkontrollen inte begränsas till skola och förskola, utan till att omfatta även ytterligare verksamheter eller yrkesgrupper som arbetar gentemot barn. Detta gäller till exempel fältassistenter, medarbetare vid fritidsgårdar och inom de särskilda insatsgrupperna. Lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn innebär en möjlighet (inte ett krav) att begära registerutdrag även inom dessa verksamheter och yrkesgrupper. Observera att det endast är vid arbete med barn som PAS rekommenderar en vidare tolkning, inte i något annat fall.

Arbetsgivaren kan bara begära registerutdrag i samband med att de erbjuder anställning eller valt ut någon som ska anlitas i verksamheten. Det är alltså inte meningen att registerutdraget ska visas upp tidigare i processen, exempelvis i samband med ansökan eller när man kallar några av de sökande till intervju. Det finns inte någon rätt att kräva att personer som redan har anställts, anlitats eller tagits emot att visa nytt registerutdrag vid ett senare tillfälle.

Förvaltningen följer stadsledningskontorets och personalstrategiska avdelningens riktlinjer utifrån de lagkrav som anges och avslår motionen. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens svar på remissen ”Motion om att avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga” och överlämnar den till Kommunstyrelsen.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2023 följande.

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Tapani Juntunen (SD), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Personer som erbjuds anställning, praktik eller uppdrag inom delar av kommunal verksamhet ska visa utdrag ur polisens belastningsregister. Detta gäller medarbetare som ska arbeta inom förskola, skola, LSS- och HVB-verksamhet samt familjehem eller jourhem. 2013 infördes en kompletterande lag som ger arbetsgivare rätt, men inte skyldighet, att kräva utdrag ur belastningsregistret av personer som erbjuds jobb som innefattar direkt och regelbunden kontakt med barn.

Personalstrategiska avdelningen vid stadsledningskontoret har förtydligat att registerutdrag bara ska göras när lagstöd finns och att staden som arbetsgivare bara kan begära registerutdrag vid erbjudande om anställning. Det är inte meningen att registerutdraget ska visas upp tidigare i processen, exempelvis i samband med ansökan eller vid kallelse till intervju. Det finns inte någon rätt att kräva att personer som redan har anställts att visa nytt registerutdrag vid ett senare tillfälle.

Polismyndigheten förtydligar också att utdragen inte ska användas som en årlig kontroll av de personer som redan arbetar i organisationen. Vidare ska utdragen inte heller användas som kontroll av anställda som erbjuds förnyad tjänst i samma verksamhet inom ett år.

Utifrån gällande lagstiftning anser inte förvaltningen att Stockholms stad kan avkräva årliga registerkontroller av personer som arbetar med barn och unga.

Jämställdhetsanalys

En jämställdhetsanalys är relevant i ärendet eftersom förslaget berör både kvinnor och män samt flickor och pojkar. Årliga registerkontroller, i enlighet med förslaget, skulle begäras från samtliga berörda anställda, oavsett kön med syfte att öka tryggheten för både flickor och pojkar. Förvaltningen begär registerutdrag inför anställning i enlighet med gällande lagstiftning. Förvaltningen bedömer därför att förslaget inte skulle ha någon negativ innebörd för jämställdheten.

Reservationer m.m.

Utbildningsnämnden

Reservation av Linnéa Vinge (SD)

1. Att avslå förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Därutöver anföra följande:

Alla barn och unga ska kunna känna sig trygga. Därför måste Stockholms stad kunna garantera att de som arbetar med barn och unga också är lämpade att göra det. Idag krävs utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställning i exempelvis skola eller förskola för att säkerställa att personen inte tidigare är dömd för sexuella övergrepp eller andra grova brott som gör det olämpligt att arbeta inom dessa verksamheter.

Bristerna med dagens regelverk är att det inte fångar upp de som döms för dessa brott efter det att anställningen påbörjas. Trots detta kan nog alla enas om att det inte ska vara möjligt för någon som exempelvis döms för sexualbrott mot barn att fortsätta arbeta i förskolan.

För att avvärja dessa brister har Sverigedemokraterna därför föreslagit att staden årligen ska efterfråga registerutdrag. Detta är rutiner som flertalet idrottsföreningar redan tillämnar. På det sättet kan alla som arbetar med barn och unga vara med och förebygga att barn utsätts för övergrepp.

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L)

Liberalerna menar att lagstiftningen bör skärpas så att polisen informerar arbetsgivare för förskolor, skolor och fritidsgårdar när förundersökning öppnas gällande sexualbrott mot barn, liksom att arbetsgivaren informeras om eventuella domar. Detta skulle vara en mer effektiv metod än den som föreslås. Det finns en stor risk för att den stora floden av utdrag gör att de som behöver upptäckas istället missas. Vi konstaterar också att när sexualbrott mot barn från anställda uppdagas har dessa ofta pågått en tid utan misstankar så själva utdraget gör i de flesta fall ingen skillnad.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd

Reservation av Emelie Wassermann (SD)

1. Att avslå förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Därutöver anföra följande:

Alla barn och unga ska kunna känna sig trygga. Därför måste Stockholms stad kunna garantera att de som arbetar med barn och unga också är lämpade att göra det. Idag

krävs utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställning i exempelvis skola eller förskola för att säkerställa att personen inte tidigare är dömd för sexuella övergrepp eller andra grova brott som gör det olämpligt att arbeta inom dessa verksamheter.

Bristerna med dagens regelverk är att det inte fångar upp de som döms för dessa brott efter det att anställningen påbörjats. Trots detta kan nog alla enas om att det inte ska vara möjligt för någon som exempelvis döms för sexualbrott mot barn att fortsätta arbeta i förskola/skola.

För att avvärja dessa brister har Sverigedemokraterna därför föreslagit att staden årligen ska efterfråga registerutdrag. Detta är rutiner som flertalet idrottsföreningar redan tillämpar. På det sättet kan alla som arbetar med barn och unga vara med och förebygga risken för att barn utsätts för övergrepp.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Tapani Juntunen (SD)

1. Att avslå förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Därutöver anföra följande:

Alla barn och unga ska kunna känna sig trygga. Därför måste Stockholms stad kunna garantera att de som arbetar med barn och unga också är lämpade att göra det. Idag krävs utdrag ur belastningsregistret i samband med nyanställning i exempelvis skola eller förskola för att säkerställa att personen inte tidigare är dömd för sexuella övergrepp eller andra grova brott som gör det olämpligt att arbeta inom dessa verksamheter.

Bristerna med dagens regelverk är att det inte fångar upp de som döms för dessa brott efter det att anställningen påbörjas. Trots detta kan nog alla enas om att det inte ska vara möjligt för någon som exempelvis döms för sexualbrott mot barn att fortsätta arbeta i förskolan. För att avvärja dessa brister har Sverigedemokraterna därför föreslagit att staden årligen ska efterfråga registerutdrag. Detta är rutiner som flertalet idrottsföreningar redan tillämpar. På det sättet kan alla som arbetar med barn och unga vara med och förebygga att barn utsätts för övergrepp.